

MET GELD OMGAAN MOET JE LEREN

I 'Jongeren diep in de schulden'. De afgelopen maanden stonden de kranten bol van de verhalen over jongeren die niet meer met geld om kunnen gaan. Ze raken in de schulden met alle gevolgen voor hun verdere leven van dien. Als ouder mag je niet de illusie hebben dat je dit voor honderd procent kunt voorkomen. De druk van de omgeving buiten het gezin is vaak groot. Hoe kun je proberen je kind een goede financiële start te laten maken?

Zakgeld

II Een krijsend kind in een winkelwagentje omdat het absoluut een snoepje wil hebben. Eigenlijk begint het daar. Het is om meerdere redenen niet goed als een ouder altijd toegeeft. Eén ervan heeft te maken met de financiële opvoeding. Een kind dat altijd alles krijgt waar het om vraagt, koopt later waarschijnlijk ook alles wat het wil hebben. Een paar jaar na het 'winkelwagentje' is het zakgeld een goede manier om een kind bewust met geld om te laten gaan. Vanaf hun zesde zijn de meeste kinderen daar oud genoeg voor.

III 'Kim krijgt veel meer zakgeld dan ik', jammert Anne (13). Veel ouders zal het bekend voorkomen. 'Maar zij moet vast ook zelf de cadeautjes voor vriendinnen betalen', zou een antwoord kunnen zijn. Het NIBUD (Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting) houdt bij wat ouders gemiddeld aan zakgeld geven. Maar een lijst met vaste aanbevolen zakgeldbedragen per leeftijd bestaat niet en dat heeft een aantal oorzaken. Niet ieder gezin heeft bijvoorbeeld hetzelfde te besteden. Belangrijker is echter nog dat niet ieder kind hetzelfde van het zakgeld hoeft te kopen. Voor alleen snoep en klein speelgoed is een paar euro per week genoeg. Maar moet het kind ook zelf een abonnement en cadeautjes van het zakgeld betalen, dan moet het meer zijn. De ouders van Anne moeten dus eens samen met hun dochter om de tafel gaan zitten: wat moet zij zelf betalen, en hoeveel geld past daarbij?

IV Leren om een bepaalde tijd met een beperkt bedrag uit te komen. Dat is het idee achter het geven van zakgeld. Daarom is het belangrijk dat ouders consequent zijn. Geef een vast bedrag op een vast tijdstip.

Kleedgeld

V 'Die stomme broek trek ik echt niet aan', is de volgende klacht van Anne. Misschien is het hier tijd voor kleedgeld. Veertig procent van de scholieren krijgt maandelijks geld om zelf

kleding van te kopen. Het kan een goede manier zijn om ruzies te voorkomen en het kind leert keuzes te maken. Net als met zakgeld moeten goede afspraken gemaakt worden over wat het kind zelf moet betalen. Ouders kunnen met kleedgeld beginnen als ze denken dat hun kind de verantwoordelijkheid aankan. Meisjes kunnen dat meestal eerder dan jongens.

VI Ben je niet zeker? Bouw het dan langzaam op door bijvoorbeeld nog een tijdje de basics te blijven kopen of juist de dure dingen als een jas of laarzen. De meeste kinderen krijgen zo'n 50 euro aan kleedgeld per maand. Sommige ouders sluiten de kinderbijslag door naar het kind als kleedgeld. Maar kinderbijslag is een tegemoetkoming in alle kosten van het kind en dat zijn zeker niet alleen de kosten van kleding.

Scholieren

VII 'Pap, ik heb geen tijd meer om je auto te wassen op zaterdag, want ik heb een echte baan', vertelt Tom (15). 'Ik ga schappen vullen bij Albert Heijn'. Net als de meeste scholieren start Tom zijn carrière met een bijbaantje. Als ze eenmaal 17 zijn, werkt bijna driekwart van de scholieren naast school. Dat kost ze gemiddeld 9 uur per week. Het leven van een tiener is duur, dus ze hebben de inkomsten hard nodig, vinden ze. Gemiddeld verdient een werkende zestienjarige 160 euro bij per maand.

VIII Toms ouders vinden een bijbaantje best als zijn school er maar niet onder lijdt. Uit onderzoek blijkt dat de schade meestal

meevalt: jongeren met bijbaantjes zijn net zo gelukkig en net zo gemotiveerd als hun klasgenoten die niet werken. Maar het werk moet niet gaan domineren. Als een kind meer dan zestien uur per week bijklust, dan tast het de schoolprestaties wel aan.

Een echte baan

IX Anne en Tom zijn er nog niet aan toe, maar na school en studie volgt de eerste baan. Dan begint het echte verdienen. Opeens gaat het maandbudget met honderden euro's omhoog. Een hoog inkomen went echter gauw: uit onderzoek blijkt dat na een jaar al 60 procent van het extra inkomen ook wordt

uitgegeven, zelfs als de jongere nog bij zijn ouders woont. Deze groep heeft natuurlijk nog geen vaste lasten, waardoor ze al hun geld kunnen uitgeven aan de leuke dingen van het leven. Geen wonder dat steeds meer jongeren lang 'thuis' blijven wonen. Vaak hebben ze meer vrij te besteden dan hun eigen ouders, die voor de vaste lasten opdraaien. Financieel bijdragen aan het huishouden is daarom niet meer dan logisch voor werkende jongeren. Het leert ze bovendien wat het kost om zelfstandig te gaan wonen. Iets wat ze hopelijk toch een keer gaan doen.

Naar: *De Telegraaf*